

Βροχή συστάσεων από την Κομισιόν μετά τα εύσημα για την οικονομία

Τι επισημαίνεται στην αξιολόγηση της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εύσημα για την ελληνική οικονομία αλλά και 20 δυσάρεστες διαπιστώσεις για κακώς κείμενα που εξακολουθούν να υπάρχουν στη χώρα ενσωματώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην έκθεση που συντάξε για την Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Του Θόδωρου Τσίρου
thtsiras@nafteμπορικη.gr

Η ΚΟΜΙΣΙΟΝ ζητά η χώρα να περιορίσει τις ενισχύσεις λόγω του πολέμου στη Μέση Ανατολή σε αποκλειστικά στοχευμένες παρεμβάσεις, να επανεξετάσει άμεσα το εκκαιούμενο πλέγμα φορολογικών απαλλαγών και να εγκαταλείψει τις επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα. «Καμπανάκι» από την Κομισιόν και για τις υψηλές τιμές των ενοικίων, αλλά και για μια σειρά από ατρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, όπως η περιορισμένη απασχόληση γυναικών και νέων.

Ο κατάλογος των διαπιστευμένων διαπιστώσεων είναι εκτενής και αγγίζει πολλές πτυχές της οικονομικής αλλά και κοινωνικής ζωής της χώρας:

1. Η περιβαλλοντικά αειδοδοκική διαδικασία απαιτεί χρόνο και το νομικό πλαίσιο για τις παραχωρήσεις αιγιαλού είναι παρωχημένο.
2. Οι επαγγελματικές υπηρεσίες (δικηγόροι, αρχιτέκτονες, πολιτικοί μηχανικοί, λογιστές) αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς εισόδου και λειτουργίας.
3. Η διακυβέρνηση της έρευνας και η χρηματοδότηση είναι κατακερματισμένες. Οι καθυστερήσεις πληρωμών από το Δημόσιο επιβαρύνουν το 33% των ΜπΕ.
4. Η ψηφιοποίηση των ΜπΕ παραμένει χαμηλά (55,95% έναντι 71,39% στην Ε.Ε. το 2025).
5. Παρά τις μεταρρυθμίσεις, η

διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών στην Ελλάδα είναι από τις υψηλότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

6. Μόνο το 20% της ελληνικής επικράτειας καλύπτεται από εγκατεστημένα τοπικά πολεοδομικά σχέδια.

7. Η Ελλάδα παραμένει εξαιρετικά εξαρτημένη από τα ορυκτά καύσιμα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που προκαλεί αστάθεια στις τιμές κοινδρικής.

8. Καταγράφονται σημαντικές επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων χωρίς σχέδιο και άρνησης έως το 2030.

9. Η Ελλάδα διαθέτει έναν από τους γρηνιότερους στόλους οχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πάνω από το 80% των επιβατηγών πλοίων είναι άνω των 20 ετών.

10. Ο ειδικός φόρος καταπόλησης στο ντίζελ είναι ιδιαίτερα χαμηλός σε σύγκριση με τον ΕΦΚΟ στη βενζίνη, παρότι το πετρέλαιο κίνησης είναι πιο επιβλαβές για το περιβάλλον.

11. Η σιδηροδρομική μεταρρύθμιση στοχεύει στην ασφάλεια και την εγκατάσταση του σιστήματος ERTMS.

12. Η Ελλάδα είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στην κλιματική αλλαγή. Η κάλυψη ιδιωτικής ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών παραμένει από τις χαμηλότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

13. Η Ελλάδα είναι από τις πιο καταπονημένες από πλευράς υδάτων χώρες της Ε.Ε., με τη γεωργία να καταναλώνει πάνω από το 80% των πόρων.

14. Περίπου το 80% των αστικών αποβλήτων οδηγείται σε υγειονομική ταφή, ενώ το ποσοστό ανακύκλωσης είναι μόλις 17,4% (έναντι 48% στην Ε.Ε.).

15. Το χάσμα αμειωχόλησης μεταξύ των δύο φύλων είναι διπλάσιο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό των NBEETs ήταν 13,6% το 2025.

16. Η συμμετοχή στην προσκομική εκπαιδευση για παιδιά κά-

Επιδόσεις και προβλέψεις

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ της ελληνικής οικονομίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δείχνει ότι η χώρα δεν αντιμετωπίζει πλέον μακροοικονομικές ανισορροπίες, καθώς οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το δημόσιο και το εξωτερικό χρέος έχουν υποχωρήσει, υποστηριζόμενοι από τη σταθερή αύξηση του ΑΕΠ και τα δημοσιονομικά πλεονάσματα. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,1% το 2025, ενώ προβλέπεται ανάπτυξη 1,8% το 2026 και 1,6% το 2027. Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 2,9% το 2025 και αναμένεται να αυξηθεί στο 3,7% το 2026 προτού υποχωρήσει στο 2,4% το 2027. Το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης ανήλθε σε 1,7% του ΑΕΠ το 2025, κυρίως λόγω της συγκράτησης των τρεχουσών δαπανών και των αυξημένων εσόδων ΦΠΑ, ενώ προβλέπεται να μειωθεί στο 0,8% το 2026 και στο 0,6% το 2027, αντισταθμίζοντας τις φορολογικές περικοπές και τις αυξημένες ομντικές δαπάνες. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε στο 146,1% του ΑΕΠ το 2025 και αναμένεται να υποχωρήσει στο 140,7% το 2026 και στο 134,4% το 2027. Οι ομντικές δαπάνες ανήλθαν σε 2,4% του ΑΕΠ το 2025 και προβλέπονται στο 2,6% το 2026.

τω των τριών ετών ήταν 28,8% το 2024 (έναντι 39,3% στην Ευρωπαϊκή Ένωση).

17. Σύμφωνα με τον PISA 2022, υψηλό ποσοστό Γαλλικών μαθητών υοιρεί στις βασικές δεξιότητες.

18. Η συμμετοχή των ενηλίκων στην κατάρτιση είναι 16,6%, πολύ κάτω από τον στόχο του 40% για το 2030.

19. Οι τιμές των ακινήτων και τα εννοίκια αυξάνονται ραγδαία, επιδεινώνοντας την προστότητα της στεγασίας.

20. Η Ελλάδα καταγράφει το ηφ-

λότερο ποσοστό αμειωχίας ιδιωτικών πληρωμών για την υγεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πέντε μηνύματα

Κατόπιν αιτητών, η Κομισιόν προχωρά σε πέντε συγκεκριμένες συστάσεις προς την ελληνική πλευρά:

1. Να συνεχίσει να τρέφει τα ανάλογα όρια αύξησης των καθαρών δαπανών, αξιοποιώντας την ευελιξία για τις ομντικές δαπάνες, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα ενεργειακά μέτρα είναι προσωρινά και στοχευμένα.

2. Να βελτιώσει τη φορολογική συμμόρφωση μέσω της ψηφιοποίησης των τελωνείων και των ελέγχων, να εξορθολογίσει τις φορολογικές δαπάνες, να εφαρμόσει το πλαίσιο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και να επιταχύνει τις δικαστικές διαδικασίες για τα NPIs (μη εξυπηρετούμενα δάνεια).

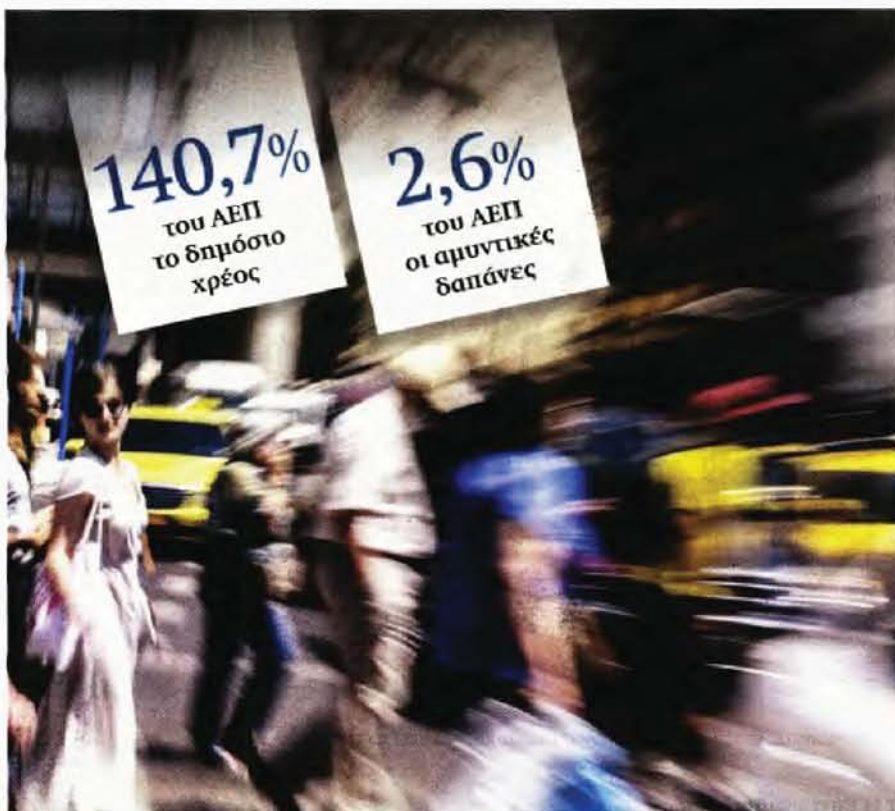
3. Να διασφαλίσει τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων του RRF και τη δυναμική των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής.

4. Να αιλουσει ύψει το ρυθμιστικό πλαίσιο, να ολοκληρώσει τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις, να άρει τα εμπόδια στις επαγγελματικές υπηρεσίες, να ενισχύσει τη χρηματοδότηση των νεοφυών επιχειρήσεων, να ψηφιοποιήσει τις ΜπΕ, να επιταχύνει τις δικαστικές διαδικασίες και να ολοκληρώσει την πολεοδομική μεταρρύθμιση.

5. Να αναπτύξει υπερκρίτα αιολικά πάρκα, να καταργήσει τις επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα, να αναβαθμίσει τις σιδηροδρομικές μεταφορές, να ενισχύσει την κλιματική ανθεκτικότητα, να βελτιώσει τη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων, να αυξήσει την απασχόληση των γυναικών και των νέων, να βελτιώσει τη εκπαιδευτικά αποτελέσματα, να ενισχύσει την κοινωνικά στεγασία και να περιορίσει τις ιδιωτικές πληρωμές στην υγεία. (SATE 25/06/2024)

Η Ελλάδα παραμένει εξαιρετικά εξαρτημένη από τα ορυκτά καύσιμα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τονίζει η Ε.Ε.

Καμπανάκι για περιορισμένη συμμετοχή γυναικών και νέων στην αγορά εργασίας κρούει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

EUROINFORMATIONS/ΜΠΟΥΛΑΡΗ

Σε μακροοικονομική ισορροπία επέστρεψε η χώρα μας

ΤΗΝ ΩΡΑ που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαγράφει την Ελλάδα από τον κατάλογο των χωρών που βρίσκονται σε δημοσιονομική ανισορροπία για πρώτη φορά μετά το ξέσπασμα της κρίσης, κάνει ταυτόχρονα ένα βήμα δημοσιονομικής καλάρωσης, επιτρέποντας στην Ελλάδα να χρηματοδοτήσει επενδύσεις 1,5 δισ. ευρώ για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, χωρίς να μπει σε δημοσιονομικές περιπέτειες.

Η ανακοίνωση της Κομισιόν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2026 φέρει ένα ιδιαίτερα βαρύ ιστορικό και συμβολικό φορτίο για την ελληνική οικονομία. Για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαμοιώνει ότι η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει πλέον Μακροοικονομικές Ανισορροπίες (Macroeconomic Imbalances), αφαιρώντας την οριστικά από τη σχετική λίστα επιτήρησης.

Πρόκειται για το τελευταίο και πιο καθοριστικό βήμα προς την πλήρη ευρωπαϊκή κανονικότητα. Η χώρα, αφού διήνυσε μια επώδυνη διαδρομή από την περίοδο

των μνημονίων (2010-2018) και το καθεστώς Ενισχυμένων Εποπτείας (2018-2022), μέχρι την πολυετή παραμονή της στην κατηγορία των Υπερβολικών Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (2019-2024) και την περσινή της ένταξη στην αλληλ κατηγορία ανισορροπιών το 2025, αφήνει πλέον πίσω της τις σκιές του παρελθόντος.

Η «ενεργειακή ρήτρα»

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανοίγει ένα νέο παράθυρο ευελιξίας για τη χώρα, ανακοινώνοντας την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της υφιστάμενης Εθνικής Ρύθρας Διαφυγής. Η νέα αυτή ρύθμιση επιτρέπει στην Ελλάδα να καλύπτει, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, δαπάνες και επενδύσεις που ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια και μειώνουν την εξάρτηση από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, που αρχίζουν να «μετρούν» αναδρομικά από τον Φεβρουάριο του 2026.

Στο πλαίσιο αυτό, θεσπίζεται:

- Ειδικό επίσο όριο 0,3% του ΑΕΠ για την τριετία 2026-2028.
- Σωρευτικό όριο 0,6% του ΑΕΠ

για επενδύσεις ενεργειακής αναθετικότητας.

Η χρηματοδοτική «ανάσα» εντάσσεται εντός του πλαισίου ευελιξίας (έως 1,5% του ΑΕΠ) που ίσχυε ήδη για τις αμυντικές δαπάνες. Μέχρι σήμερα, επειδή η Ελλάδα διατηρούσε διαχρονικά πολύ υψηλές αμυντικές δαπάνες, δεν είχε τη δυνατότητα να αξιοποιήσει αυτό το περιθώριο στον ίδιο βαθμό με άλλα κράτη-μέλη. Η διεύρυνση της ρήτρας και στον τομέα της ενέργειας έρχεται να θεραπεύσει αυτή την αδικία, επιτρέποντας στην Αθήνα να εκμεταλλευτεί πλήρως τη διαθέσιμη ευρωπαϊκή ευελιξία. Η ευελιξία, αυτή τη φορά, θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση μέτρων που συμβάλουν στη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της Ε.Ε., όπως η αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, η αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου ή φυσικού αερίου με αντλίες θερμότητας, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και οι υποδομές αποθήκευσης ενέργειας με μπαταρίες. Σελ. 25/26/2027

1,5
δισ. €

για την ενεργειακή ασφάλεια της μπορεί να επενδύσει η Ελλάδα.

Ποιες παθογένειες σε ανάπτυξη - εργασία διαβλέπει η Κομισιόν

Συστάσεις για ανταγωνιστικότητα και εργασιακή επισφάλεια στα κράτη-μέλη

Αντιμέτωπη με σημαντικούς κινδύνους εξακολουθεί να βρίσκεται η ευρωπαϊκή οικονομία, προειδοποιεί η Κομισιόν, παρά τη σχετική ανθεκτικότητα που έχει επιδείξει τα τελευταία χρόνια, ενώ κτυπάει «καμπανάκι» και για την αγορά εργασίας της Ε.Ε.

Της Έφης Τριήρη
etri@naftemporiki.gr

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2026, η Κομισιόν επιστημαίνει ότι οι διεθνείς εντάσεις, οι αυξημένες ανάγκες για την ευρωπαϊκή ασφάλεια, η μεταβλητότητα στις τιμές ενέργειας, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και οι συνεχιζόμενες πιέσεις στο κόστος ζωής εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ε.Ε.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Ε.Ε. βρίσκεται μπροστά σε μια κρίσιμη καμπή, καθώς καλείται να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της σε ένα ολοένα πιο απαιτητικό διεθνές περιβάλλον. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη-μέλη να κινηθούν σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών παρεμβάσεων, με προτεραιότητες τη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και της μακροοικονομικής σταθερότητας, την ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και των επενδύσεων, τη μείωση των εμποδίων στην ενιαία αγορά, την απλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου και τη μείωση της γραφειοκρατίας. Παράλληλα, δίνεται

ιδιαίτερη έμφαση στην επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης, στην ενίσχυση των ενεργειακών δικτύων και της ενεργειακής ασφάλειας, στη διεύρυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για καινοτόμες επιχειρήσεις, στην προώθηση της ψηφιακής μετάβασης και στον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών.

Η Κομισιόν διαπιστώνει ότι οι μακροοικονομικοί κίνδυνοι για την Ολλανδία και τη Σουηδία έχουν μειωθεί οριακά τα τελευταία χρόνια. Αντίθετα, η Ιταλία, η Ουγγαρία και η Σλοβακία εξακολουθούν να εμφανίζουν μακροοικονομικές ανισορροπίες, ενώ η Ρουμανία συνεχίζει να καταγράφει υπερβολικές ανισορροπίες, γεγονός που την καθιστά το χώρα με τις σοβαρότερες μακροοικονομικές προκλήσεις μετά τη δέση αξιολογήθηκαν φέτος. Επίσης, η Κομισιόν πρότεινε την έναρξη πειθαρχικής διαδικασίας κατά της Βουλγαρίας, λόγω υπέρβασης των ορίων δημοσιονομικού ελλείμματός, το οποίο είναι πιθανό να φτάσει το 7,4% του ΑΕΠ φέτος. Κρίνει πάντως ότι Ιρλανδία, Κύπρος και Πορτογαλία έχουν την ικανότητα εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους τους.

Συνολικά, η Ευρώπη εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως χαμηλή παραγωγικότητα, υστέρηση στις επενδύσεις και την καινοτομία, ελλείψεις δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας, αυξανόμενη πίεση

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επιβαρύνονται εδώ και χρόνια με αυξημένο ενεργειακό κόστος.

■ Η Επιτροπή προειδοποιεί ότι η ενεργειακή ασφάλεια παραμένει κρίσιμο ζήτημα.

στις δημόσιες δαπάνες λόγω των αμυντικών αναγκών και ανάγκη χρηματοδότησης της πράσινης μετάβασης.

Την ίδια στιγμή, η Επιτροπή προειδοποιεί ότι η ενεργειακή ασφάλεια παραμένει κρίσιμο ζήτημα και γι' αυτό προεινεί τη δυνατότητα παροχής περιορισμένης πρόσθετης δημοσιονομικής ευελιξίας στα κράτη-μέλη που επενδύουν σε δράσεις ενίσχυσης της ενεργειακής ανθεκτικότητας και μείωσης της εξάρτησης από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. Ωστόσο, υπογραμμίζει ότι η ευελιξία αυτή δεν θα πρέπει να υπονομεύσει τη δημοσιονομική βι-

ωσιμότητα και τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας.

Σε όλα αυτά θα πρέπει να προστεθεί και ο κίνδυνος να καθούν έως και 1,3 εκατ. θέσεις εργασίας στην Ε.Ε. λόγω του πολέμου στη Μέση Ανατολή, κυρίως στους ενεργοβόρους κλάδους, όπως προειδοποίησε η Ευρωπαϊκή επιτροπή για την Διεπισκόπηση Ροξάνα Μίνζατου. Περίπου 560.000 θέσεις εργασίας ενδέχεται να χαθούν φέτος λόγω του ενεργειακού κόστους, ενώ περίπου 600.000 θέσεις εργασίας στην αυτοκινητοβιομηχανία βρίσκονται υπό κίνηση. Οι κλάδοι που αναμένεται να πληγούν περισσότερο από την εκκίνηση των τιμών της ενέργειας είναι οι κατασκευές, η μεταλλουργία, η χημική βιομηχανία και οι μεταφορές.

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επιβαρύνονται εδώ και χρόνια με

αυξημένο ενεργειακό κόστος, μετά τη μείωση της εξάρτησης της Ε.Ε. από το ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Παράλληλα, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις δυσκολεύονται να ανταγωνιστούν τους αμερικανικούς και κινεζικούς ομίλους στους τομείς των ψηφιακών και κρίσιμων τεχνολογιών, όπως τα ηλεκτρικά οχήματα, τα ηλεκτρονικά πάνελ και η τεχνητή νοημοσύνη. Η Ε.Ε. επεξεργάζεται διάφορες πρωτοβουλίες με στόχο την προστασία των εγχώριων βιομηχανιών της από αυτές τις πιέσεις.

Η Επιτροπή ανέφερε ότι περίπου 85.000 θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την παραγωγή μπαταριών βρίσκονται σε κίνδυνο, ενώ, επιπλέον, σχεδόν 60.000 θέσεις εργασίας που συνδέονται με την καινοπονητική πλάκα ενδέχεται να επηρεαστούν.

[SID: 23709994]

Project Syndicate

Η επιλογή για τις αναπτυσσόμενες χώρες

Σε πρόσφατο σχόλιό του, ο Dani Rodrik, ένας από τους κορυφαίους ειδικούς στον κόσμο στα οικονομικά του εμπορίου και της ανάπτυξης, εξηγεί γιατί έγινε «οικειοκτιστής της μεταποίησης» ύστερα από δεκαετίες που θεωρούσε τη βιομηχανική παραγωγή ως το κλειδί για την απελευθέρωση της οικονομικής ανάπτυξης. Δεδομένου ότι η παραδοσιακή μεταποίηση δεν μπορεί να απορροφήσει το 1,5 δισεκατομμύριο εργαζόμενους «σε επαγγέλματα που δεν απαιτούν πανεπιστημιακή εκπαίδευση ούτε είναι εκτεθειμένα στη διεθνή οικονομία μέσω εμπορίου ή μετεγκατάστασης», τα μοντέλα ανάπτυξης με γνώμονα τις υπηρεσίες πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο. Η επέκταση των ευκαιριών στο λιανικό εμπόριο, τα φιλοξενία και την εστίαση και η κατανόληση της μεσαίας τάξης θα οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγικότητας. Αλλά σε μεγάλο βαθμό λείπει από αυτήν την ανάλυση η δυνατότητα για αύξηση της ανθρώπινης παραγωγικότητας μέσω της τεχνητής νοημοσύνης.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ RAVI VENKATESAN

Ο κύριος περιορισμός στην αύξηση της παραγωγικότητας δεν είναι τεχνολογικός αλλά θεσμικός. Η παροχή νέων εργαλείων στα χέρια των εργαζομένων απαιτεί τοπική προσαρμογή, προσβασιμότητα χωρίς προηγμένο ψηφιακό αλφαριθμητικό, επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν να διατηρηθούν και ενσωμάτωση με άτυπα χρηματοοικονομικά συστήματα. Κρίσιμο είναι ότι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι αυτά τα συστήματα βασίζονται σε αρχιτεκτονική ανοικτής πρόσβασης χωρίς αποκλεισμούς.

Παρόμοια ευρήματα ισχύουν και για τη μεταποίηση. Αν και ο ανταγωνισμός για μια θέση στις σύγχρονες παγκόσμιες αλυσίδες αξίας της μεταποίησης απαιτεί εξελιγμένες δεξιότητες, η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει ριζικά την εξίσωση. Ένα εργοστάσιο ενδυμάτων δεν χρειάζεται πλέον 500 εργαζόμενους με πολλαπλές δεξιότητες. Χρειάζεται 50 εργαζόμενους που ενισχύονται από τον ποιοτικό έλεγχο μέσω υπολογιστή, τον προγραμματισμό παραγωγής με γνώμονα τη ζήτηση και τα συστήματα βελτιστοποίησης της εφοδιαστικής. Μπορεί κανείς ήδη να βρει τέτοιες επιχειρήσεις στο Μπανγκλαντές και το Βιετνάμ. Όταν οι μικρές κλίμακας κατασκευαστές αποκτούν πρόσβαση σε ποιοτικό έλεγχο με δυνατότητα τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να φτάσουν σε επίπεδα παραγωγικότητας που προηγουμένως ήταν διαθέσιμα μόνο σε μεγάλα ολοκληρωμένα εργοστάσια.

Τελικά πολλά εξαρτώνται μόνο από τη διαθεσιμότητα μηχανισμών ενίσχυσης της παραγωγικότητας. Σήμερα αυτό σημαίνει πρόσβαση σε εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης.

Η ευρεία χρήση τέτοιων εργαλείων δεν θα συμβεί αυτόματα, φυσικά. Το ερώτημα για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής είναι αν θα αντιμετωπίσουν την τεχνητή νοημοσύνη ως υποδομή – όπως η ηλεκτροδότηση των αγροτικών περιοχών ή τα συστήματα αυτοκινητοδρόμων – ή ως αγαθό πολυτελείας για τους πλούσιους. Εάν οι αναπτυσσόμενες χώρες επενδύσουν στην όσο το δυνατόν ευρύτερη διαθεσιμότητα της τεχνητής νοημοσύνης και των σχετικών ψηφιακών εργαλείων, η ανάπτυξη που καθοδηγείται από τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες μπορεί να συνυπάρχει. Η μεταποίηση δεν χρειάζεται να είναι η κινητήρια δύναμη ανάπτυξης. Απλώς πρέπει να συνυπάρχει με επίσημες και άτυπες υπηρεσίες που έχουν ενισχυθεί από την τεχνητή νοημοσύνη. Η κύρια πρόκληση είναι η εφαρμογή μιας σκόπησης, χωρίς αποκλεισμούς στρατηγικής επενδύσεων σε υποδομές που θα επιτρέψουν την τεχνητή νοημοσύνη.

Τελικά πολλά εξαρτώνται μόνο από τη διαθεσιμότητα μηχανισμών ενίσχυσης της παραγωγικότητας. Σήμερα αυτό σημαίνει πρόσβαση σε εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης.

Η ευρεία χρήση τέτοιων εργαλείων δεν θα συμβεί αυτόματα, φυσικά. Το ερώτημα για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής είναι αν θα αντιμετωπίσουν την τεχνητή νοημοσύνη ως υποδομή – όπως η ηλεκτροδότηση των αγροτικών περιοχών ή τα συστήματα αυτοκινητοδρόμων – ή ως αγαθό πολυτελείας για τους πλούσιους. Εάν οι αναπτυσσόμενες χώρες επενδύσουν στην όσο το δυνατόν ευρύτερη διαθεσιμότητα της τεχνητής νοημοσύνης και των σχετικών ψηφιακών εργαλείων, η ανάπτυξη που καθοδηγείται από τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες μπορεί να συνυπάρχει. Η μεταποίηση δεν χρειάζεται να είναι η κινητήρια δύναμη ανάπτυξης. Απλώς πρέπει να συνυπάρχει με επίσημες και άτυπες υπηρεσίες που έχουν ενισχυθεί από την τεχνητή νοημοσύνη. Η κύρια πρόκληση είναι η εφαρμογή μιας σκόπησης, χωρίς αποκλεισμούς στρατηγικής επενδύσεων σε υποδομές που θα επιτρέψουν την τεχνητή νοημοσύνη.

Ο Ρόβι Βενκάτεσαν είναι πρόεδρος της Global Energy Alliance for People and Planet και μέλος των συμβουλίων των Hitachi και Service Now

Χαοτικό το καθεστώς φοροαπαλλαγών στην Ελλάδα

Ξεπερνούν τις 1.200 με κόστος 22,88 δισ. Αλλαγές ζητούν ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, ΤτΕ, Ε.Ε.

Το ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Κομισιόν, ΟΟΣΑ, ΔΝΤ και Τράπεζα της Ελλάδος συνιστούν την επανεξέταση των φοροαπαλλαγών και την κατάργηση όσων δεν έχουν κοινωνικά στοιχεία, θέτοντας στο επίκεντρο τις δημόσιες συζητήσεις το εύρος, το κόστος και την αποτελεσματικότητα τους στο ελληνικό φορολογικό σύστημα.

Σε μια περίοδο που τα κράτη αναζητούν δημοσιονομικό χώρο για στοχευμένες κοινωνικές πολιτικές, οι διεθνείς οργανισμοί και οι θεσμικοί φορείς προειδοποιούν ότι οι φορολογικές δαπάνες πρέπει να επανεξεταστούν υπό το πρίσμα της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της αναπτυξιακής αξίας τους.

Σημειώνεται ότι όλες οι χώρες διαθέτουν φοροαπαλλαγές και ειδικά φορολογικά καθεστώτα. Ωστόσο, στην περίπτωση της Ελλάδας το εύρος και η πολυπλοκότητα τους την κατατάσσουν μεταξύ των χωρών με τις περισσότερες φοροαπαλλαγές για φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, σύμφωνα με σχετική έκθεση της Κομισιόν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισφαιρίζει μάλιστα ότι η χώρα δεν διαθέτει έναν μόνιμο και οριζοντιωμένο μηχανισμό αξιολόγησής τους, προτείνοντας τη θεσμοθέτηση του ώστε να υπάρχει διαρκής έλεγχος κόστους και αποτελεσματικότητας.

Το μέγεθος είναι ενδεικτικό της έκτασης του ζητήματος. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το 2024 οι φοροαπαλλαγές ανήλθαν σε 22,88 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 4,06 δισ. ευρώ σε

σχέση με το 2023, αντιστοιχώντας στο 30,9% των συνολικών φορολογικών εσόδων.

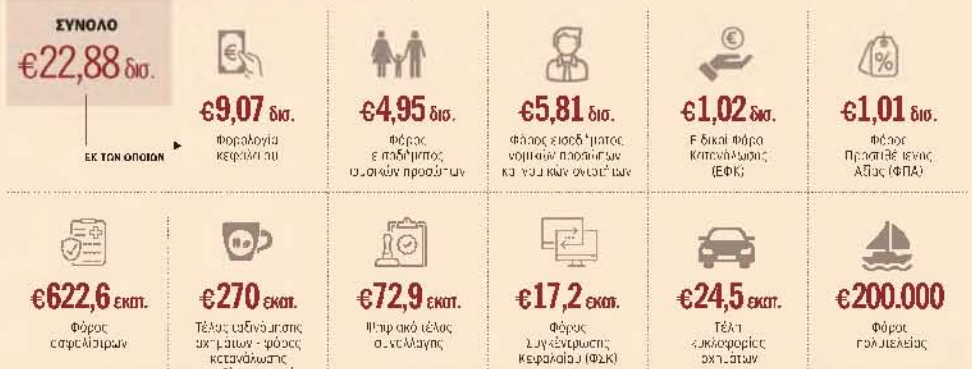
Η Κομισιόν στις ανακοινώσεις για το ευρωπαϊκό εγχείρημα σημειώνει ότι το ελληνικό φορολογικό σύστημα περιλαμβάνει 1.236 φορολογικές διατάξεις και σπασμάδες, αριθμός που εντείνει την πολυπλοκότητα και επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της εισπράξης εσόδων. Όπως σημειώνει, μια συστηματική αξιολόγηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε εξορθλοποίηση του πλαισίου, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα.

Στο ίδιο μήκος κύματος, ο ΟΟΣΑ εισηγείται τον περιορισμό των φοροαπαλλαγών, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, προκειμένου να δημιουργηθεί πρόσθετος δημοσιονομικός χώρος για κρίσιμες δημόσιες δαπάνες, όπως η υγεία και η εκπαίδευση.

Το ΔΝΤ, από την πλευρά του, τονίζει ότι αναποτελεσματικές και αποσπασματικές φορολογικές δαπάνες, όπως μειώσεις συντελεστών ΦΠΑ ή απαλλαγές που ενισχύουν δυσανάλογα τα υψηλότερα εισοδήματα, θα πρέπει να καταργηθούν οριαδικά. Η Τράπεζα της Ελλάδος επισφαιρίζει την ανάγκη επανεξέτασης με κριτήριο τόσο την κοινωνικά αιτιώδη όσο και την κοινωνική στήριξη, στο πλαίσιο ενός ευρύτερου πλαισίου μεταρρυθμίσεων για τη φορολογικά ομομόρφωση.

Οι φορολογικές δαπάνες στην οποία αιτιολογούνται αποκλίσεις από τον βασικό κορμό του φορολο-

ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ / ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Κομισιόν προτείνει τη θεσμοθέτηση ενός μόνιμου μηχανισμού αξιολόγησης ώστε να υπάρχει διαρκής έλεγχος κόστους και αποτελεσματικότητας.

γικού συστήματος, δημιουργώντας προνομιακή μεταχείριση για συγκεκριμένες κατηγορίες δραστηριοτήτων ή φορολογουμένων. Η Ελλάδα υπολογίζει το κόστος τους με βάση το μέσο-δο των διαφορών των εσόδων, ωστόσο η ακριβής αποτίμηση παραμένει δύσκολη όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Οι διαφορετικές μεθοδολογίες μεταξύ χωρών καθιστούν τις συγκρίσεις ιδιαίτερα σύνθετες, καθώς άλλες

χώρες αποτυπώνουν απώλειες εσόδων, ενώ άλλες ενσωματώνουν τις απαλλαγές ως δομικό στοιχείο του φορολογικού συστήματός τους.

Βελτιστικά, η πλήρης κατάργηση των απαλλαγών ΦΠΑ στην Ελλάδα θα μπορούσε να αποφέρει δημοσιονομικό όφελος άνω του 1 δισ. ευρώ, ενώ παράλληλα θα συνέβαλλε στη μείωση του κενού ΦΠΑ σε μονοψήφιο επίπεδο. Ωστόσο, η ακριβής αποτίμηση του κόστους των απαλλαγών στον ΦΠΑ παραμένει δύσκολη, καθώς πολλές εξαιρέσεις, ιδίως σε επαγγελματίες κατηγορίες, δεν αποτιμώνται πλήρως στις δηλώσεις, περιορίζοντας τη διαφάνεια των δεδομένων.

Συνολικά το 2024 καταγράφηκαν 1.236 περιπτώσεις φοροαπαλλαγών.

1. Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων (252 απαλλαγές και εκπτώσεις). Το σύνολο των φοροαπαλλαγών υπολογίζεται σε

4,95 δισ. ευρώ έναντι 5,098 δισ. ευρώ το 2023.

2. Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων (265 απαλλαγές και εκπτώσεις). Απαλλαγές ύψους 5,8 ευρώ δισ. ευρώ είχαν οι επιχειρήσεις.

3. Φορολογία κεφαλαίου. Χρησιμοποιήθηκαν οι απαλλαγές σε περισσότερες από 4,98 εκατομμύρια περιπτώσεις και είχαν εκπτώσεις σε ΕΝΦΙΑ, ειδικά όρο ακινήτων, μεταβιβάσεις, γονικές παροχές, κληρονομίες και δωρεές 9,06 δισ. ευρώ. Ανατρέχοντας στα εισοδήματα νομικών προσώπων είναι αποτέλεσμα των απαλλαγών πρώτης κατοικίας ύψους 2,4 δισ. ευρώ. Αυξημένα είναι και η φορολογική δαπάνη για τις απαλλαγές από τον ειδικό φόρο ακινήτων, καθώς προβλέπονται 6,3 δισ. ευρώ έναντι 6,1 δισ. ευρώ το 2023.

4. ΦΠΑ (75 εκπτώσεις και φοροαπαλλαγές). Το όφελος για επι-

χειρήσεις, επαγγελματίες και καταναλωτές ήταν 1 δισ. ευρώ. Τις μεγαλύτερες φοροαπαλλαγές έχουν οι υπηρεσίες ιδιωτικής εκπαίδευσης, που γλιτώνουν 501 εκατ. ευρώ.

5. Τέλη καρτοσπιτου (76 εκπτώσεις). Οι αλλαγές ανήλθαν σε 72,9 εκατ. ευρώ.

6. Φόρος ασφαλιστικών (56 απαλλαγές). Οι μειώσεις έφθασαν στα 622 εκατ. ευρώ.

7. Ειδικός φόρος καταναλωτή (40 φοροαπαλλαγές). Το ύψος των απαλλαγών ήταν 1 δισ. ευρώ, με τη μερίδα του λέοντος να έχουν οι ενεργειακά προϊόντα με 551 εκατ. ευρώ και η σιδηλευσία με 470 εκατ. ευρώ.

8. Τέλη ταξινόμησης οχημάτων (26 απαλλαγές). Οι εκπτώσεις διαμορφώθηκαν σε 270 εκατ. ευρώ.

9. Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων. Το ποσό των απαλλαγών ανήλθε σε 24,5 εκατ. ευρώ.

Γενικός δείκτης:
2.352,75 μονάδες /
-0,92%

Αξία συναλλαγών: €221,12 εκατ

Σελίδα 04•06•2026 | 15

Ισοτιμίες, ανά €1:
\$ = 1,16 / CHF = 0,92 /
£ = 0,86

χρήμα

ΓΡΑΦΕΙ ο Γιώργος Αιτιάς

Πληθώρα επιλογών διαθέτουν πλέον οι οφειλέτες του Δημοσίου για να τακτοποιήσουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η «Α» παρουσιάζει σήμερα τις 7+1 επιλογές για «κόκκινα» χρέη προς εφορία, ασφαλιστικά ταμεία, δήμους-περιφέρειες και άλλους φορείς. Αναλυτικά:

1. ΣΕ 72 ΔΟΣΕΙΣ

Η επαναφορά της ρύθμισης των 72 δόσεων αποτελεί λύση-ανάσα, αλλά έχει ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις. Ωφελούμενοι είναι οι έχοντες ληξιπρόθεσμες οφειλές βεβαιωμένες έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και οι οποίες ήταν αρρυθμιστές έως τις 21 Απριλίου 2026, καθώς αποπληρώνονται έως και σε 72 μηνιαίες δόσεις. Προσοχή όμως στα εξής:

- ↓ Πιένταξη στον διακανονισμό προϋποθέτει ρύθμιση ή εξόφληση των οφειλών που δημοσιεύθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2024.
- ↓ Το ελάχιστο ποσό της μηνιαίας δόσης είναι 30 ευρώ. Η βασική οφειλή έχει σταθερό ετήσιο επιτόκιο 5,84%.
- ↓ Αίτηση κατατίθεται σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα που ανοίγει άμεσα και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.
- ↓ Η υπαγωγή στη ρύθμιση ολοκληρώνεται με την καταβολή της πρώτης δόσης.
- ↓ Η ένταξη δίδει και φορολογική ενήμερότητα.
- ↓ Αναστέλλονται τυχόν αναγκαστικά μέτρα είσπραξης και ποινικές διώξεις για χρέη προς το Δημόσιο.

2. ΠΑΓΙΑ (24 ΔΟΣΕΙΣ)

- Αν οφείλετε σε εφορία και ασφαλιστικά ταμεία, δηλαδή ΦΠΑ, φόρο εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ, ασφαλιστικές εισφορές, έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε την πάγια ρύθμιση και να την εξοφλήσετε έως και σε 24 δόσεις:
- ↓ Η ελάχιστη δόση είναι 30 ευρώ για οφειλές προς την εφορία και 50 ευρώ για οφειλές προς τον ΕΦΚΑ.
 - ↓ Αν δεν καταβληθούν δύο συνεχόμενες δόσεις, η ρύθμιση χάνεται.
 - ↓ Επιτρέπεται η καθυστέρηση πληρωμής μιας δόσης ανά δωδεκάμηνο.
 - ↓ Η πληρωμή της γίνεται υποχρεωτικά μέχρι την ημερομηνία καταβολής της επόμενης δόσης με προσοχή 15%.

3. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ

Εδώ εντάσσονται όσοι οφείλουν άνω των 5.000 ευρώ ή 10.000 ευρώ κατά περίπτωση. Η αποπληρωμή γίνεται έως και σε 240 μηνιαίες δόσεις. Έχει σταθερό επιτόκιο 3%, ενώ υπό προϋποθέσεις προβλέπεται και «κούρεμα» της οφειλής.

4. ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ελεύθεροι επαγγελματίες-επιτηδευματίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίσουν όλες τις οφειλές τους σε Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, τράπεζες, διαχειριστές δανείων, προμηθευτές κ.λπ. με τα εξής βήματα:

- ↓ Κατάρτιση Χρηματοοικονομικής Έκθεσης και Σχεδίου

Τα 7+1 βήματα για ρύθμιση οφειλών σε Δημόσιο - ιδιώτες

Διακανονισμοί, εξωδικαστικός και ασπίδα σε πλειστηριασμούς-κατασχέσεις για «κόκκινα» χρέη προς εφορία, Ταμεία, ΟΤΑ, τράπεζες κ.λπ.

30 €

το ελάχιστο ποσό της μηνιαίας καταβολής στη ρύθμιση των 72 δόσεων

5,84%

το σταθερό ετήσιο επιτόκιο επί της βασικής οφειλής

Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης Οφειλών από Εμπειρογνώμονα: Επιλέγεται εξειδικευμένος οικονομικός επιστήμονας, που θα προβεί σε οικονομική ανάλυση της επιχείρησης.

- ↓ Η συγκεκριμένη έκθεση θα πρέπει να περιέχει το προφίλ του οφειλέτη, την υφιστάμενη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, τις οφειλές του οφειλέτη ανά κατηγορία πιστωτή, την επισκόπηση επιχειρηματικού σχεδίου, την οικονομική ανάλυση βιωσιμότητας.

- ↓ Αξιολόγηση των παραδοτέων του Εμπειρογνώμονα και ψήφισμα του Σχεδίου Συμφωνίας Εξυγίανσης από τους πιστωτές.
- ↓ Υποβολή αίτησης εξυγίανσης στο δικαστήριο.
- ↓ Δημοσίευση περίληψης αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.
- ↓ Επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης οφειλών από τον δικαστή και δημοσίευση δικαστικής απόφασης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας από τον οφειλέτη.

5. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Ο τραπεζικός λογαριασμός που έχει δεσμευτεί μπορεί να... Ξεμπλοκαριστεί με εφάπαξ πληρωμή του 25% της συνολικής οφειλής, ενώ πρόσθετη προϋπόθεση είναι να έχει εξοφληθεί ή ρυθμιστεί το υπόλοιπο ποσό.

6. ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΥΛΩΤΩΝ

- Δημιουργείται νέος φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων που θα αγοράζει την κύρια κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη με έκπτωση περίπου 30% επί της εμπορικής αξίας και στη συνέχεια θα του την επαναμισθώνει, επιτρέποντάς του να παραμείνει στο σπίτι του με επιδοτούμενο ενοίκιο ως εξής:
- ↓ Η κρατική επιδότηση θα είναι από 70 ευρώ έως 210 ευρώ τον μήνα.
 - ↓ Η διάρκεια της μίσθωσης θα φτάνει έως και 12 χρόνια.
 - ↓ Στη λήξη της 12ετίας ή όποια στιγμή νωρίτερα ανακάμψει οικονομικά ο οφειλέτης, και εφόσον ήταν συνεπής, μπορεί να αγοράσει το σπίτι στην τρέχουσα εμπορική του αξία ή στο 70% αυτής.

7. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας που ανανεώνεται σε μηνιαία βάση, θα πρέπει να υπάρχει αναλυτική ενημέρωση προς τους οφειλέτες, για: το ποσό που οφείλει ο δανειολήπτης με αναλυτική καταγραφή, την περιοδικότητα των δόσεων, το ιστορικό των πληρωμών, το ύψος των δόσεων, την ημερομηνία πληρωμής τους, το τρέχον υπόλοιπο, τον λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής.

8. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Οι λύσεις που δίνει ο Κώδικας Δεοντολογίας είναι η προσωρινή ή η οριστική διευθέτηση των δανείων. Ως διευθέτηση δανείων νοείται μια λύση ρύθμισης οφειλών που δύναται να περιλαμβάνει -για παράδειγμα- την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, τη μειωμένη δόση πληρωμής, την προσωρινή καταβολή μόνο τόκων, τον διαχωρισμό της οφειλής, τη διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης.

Ο Γ. Αιτιάς είναι ευρωβουλευτής ΝΔ

477 άρθρα περιλαμβάνει ο Κώδικας Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στην «τελική ευθεία» ο Κώδικας Χωροταξίας και Πολεοδομίας

Της **Τέτης Ηγουμενίδη**
tiguimenidi@nautemporiki.gr

ΜΕ 9 ΜΕΡΗ και 477 άρθρα, ο Κώδικας Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας που έχει καταβεί προς κύρωση στη Βουλή καλύπτει το σύνολο σχεδόν του κύκλου χωρικού σχεδιασμού, πολεοδόμησης, δόμησης και ελέγχου του δομημένου περιβάλλοντος.

Αποτελεί τη σημαντικότερη προσπάθεια κωδικοποίησης της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας μετά τον Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας του 1999, συγκεντρώνοντας σε ενιαίο κείμενο διατάξεις που μέχρι σήμερα βρίσκονταν διάσπαρτες σε μεγάλο αριθμό νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών πράξεων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του σχετικού νομοσχεδίου του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Επιτροπή Κωδικοποίησης δεν είχε αρμοδιότητα να εισαγάγει νέες ρυθμίσεις ή να μεταβάλει τις βασικές επιλογές του νομοθέτη. Αποστολή της ήταν η συστηματικοποίηση, η αναδιάρθρωση και η συγκεντρωση του ισχύοντος δικαίου σε ένα ενιαίο, λειτουργικό και ευκολότερα προσβάσιμο σύνολο.

Το πρώτο μέρος αφορά τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Περιλαμβάνει τις διατάξεις για την Εθνική Χωρική Στρατηγική, τα Ειδικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδι-

ασμό, τα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, τις περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, τα ρυμοτομικά σχέδια εφαρμογής, τις ζώνες ενεργού πολεοδομίας και αστικού αναδιασμού, καθώς και το πλαίσιο πολεοδόμησης οικισμών, περιοχών δεύτερης κατοικίας και ιδιωτικής πολεοδόμησης.

Το δεύτερο μέρος συγκεντρώνει τις διατάξεις για τις αστικές αναπλάσεις και τους πολεοδομικούς μηχανισμούς, το τρίτο αφορά την εφαρμογή των πολεοδομικών σχεδίων, το τέταρτο τους κανόνες δόμησης και τις χρήσεις γης και το πέμπτο το πλαίσιο δόμησης. Το έκτο μέρος συγκεντρώνει το θεσμικό πλαίσιο για την αυθαίρετη δόμηση, καλύπτοντας τους μηχανισμούς ελέγχου, τις κατηγορίες αυθαίρετων, τις διαδικασίες υπαγωγής, την ψηφιοποίηση των σχετικών διαδικασιών και τα αρμόδια διοικητικά όργανα.

Τα επόμενα μέρη αφορούν τις επικίνδυνες οικοδομές, την αστική πολιτική και τις τομεακές εθνικές στρατηγικές για τον αστικό χώρο, καθώς και τα συλλογικά όργανα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, τα αρχιτεκτονικά συμβούλια, τις επιτροπές αυθαίρετων και το ηλεκτρονικό μητρώο χωρικών μελετών. Ιδιαίτερη θέση στον Κώδικα καταλαμβάνει ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ΝΟΚ) ο οποίος ενσωματώνεται ως τμήμα του κωδικοποιημένου πλαισίου. [502257088H]

Διατάξεις που μέχρι σήμερα βρίσκονταν διάσπαρτες συγκεντρώνει σε ενιαίο κείμενο ο Κώδικας Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας.

Το δημογραφικό αλλάζει τις τράπεζες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Η γήρανση του πληθυσμού δεν απειλεί μόνο το ασφαλιστικό σύστημα και την αγορά εργασίας. Αλλάζει και το επιχειρηματικό μοντέλο των τραπεζών, οι οποίες σταδιακά θα εξαρτώνται λιγότερο από τα δάνεια και τα έσοδα από τόκους και περισσότερο από τις προμήθειες που προέρχονται από επενδύσεις, αποταμιευτικά προϊόντα, αμοιβαία κεφάλαια και ασφαλίσσεις. Αυτό υποστηρίζει η Morningstar DBRS σε πρόσφατη έκθεσή της, επισημαίνοντας ότι σε χώρες με ιδιαίτερα δυσμενή δημογραφικά χαρακτηριστικά, όπως η Ελλάδα, η Ιταλία και η Βουλγαρία, η συρρίκνωση του πληθυσμού περιορίζει τη δημιουργία νέων νοικοκυριών και κατ'επέκταση τη ζήτηση για στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια. Την ίδια στιγμή, η αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων ενισχύει τη ζήτηση για καταθέσεις, επενδυτικά προϊόντα, ασφαλίσσεις και συνταξιοδοτικές λύσεις.

Δεν είναι τυχαίο ότι στον χάρτη της έκθεσης η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες που αναμένεται να χάσουν περι-

σότερο από το 15% του πληθυσμού τους έως το τέλος του αιώνα, καταγράφοντας μία από τις χειρότερες δημογραφικές επιδόσεις στην Ευρώπη.

Οι εκτιμήσεις αυτές εξηγούν γιατί οι ελληνικές τράπεζες επενδύουν ολοένα και περισσότερο στη διαχείριση περιου-

Η γήρανση του πληθυσμού ενισχύει τη ζήτηση για καταθέσεις, επενδυτικά προϊόντα, ασφαλίσσεις και συνταξιοδοτικές λύσεις, ενώ αυτή για στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια περιορίζεται.

σίας, στα επενδυτικά προϊόντα και στις ασφαλιστικές εργασίες, μετατρέποντας δραστηριότητες που μέχρι πριν από λίγα χρόνια θεωρούνταν συμπληρωματικές σε βασικούς πυλώνες της μελλοντικής τους κερδοφορίας.

Η Eurobank, μετά και την ενσωμάτωση της Eurolife και

της κυπριακής CNP, αναμένει πρόσθετα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες ύψους 130 εκατ. ευρώ την τριετία 2026-2028, ανεβάζοντας τον στόχο για τις συνολικές προμήθειες από ασφαλιστικές εργασίες στα 200 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, η αύξηση των υπό διαχείριση κεφαλαίων κατά 21% την επόμενη τριετία εκτιμάται ότι θα αυξήσει τα σχετικά έσοδα από 88 εκατ. ευρώ σε 170 εκατ. ευρώ και οι προμήθειες από ασφαλιστικές δραστηριότητες και διαχείριση περιουσίας αναμένεται να αντιπροσωπεύουν το 35% των συνολικών προμηθειών, από 20% το 2025.

Αντίστοιχη είναι η στρατηγική της Τράπεζας Πειραιώς. Η διοίκηση εκτιμά ότι τα έσοδα από τη διαχείριση περιουσίας θα αυξηθούν στα 150 εκατ. ευρώ το 2025, καθώς τα υπό διαχείριση κεφάλαια αναμένεται να ξεπεράσουν τα 20 δισ. ευρώ από 14,5 δισ. ευρώ το 2025. Την ίδια στιγμή, η εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής αναμένεται να εκτοξεύσει τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες στα 210 εκατ. από περίπου 90 εκατ. το 2025.

Στην Εθνική Τράπεζα, οι προμήθειες από επενδυτικά και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα ανήλθαν σε 68 εκατ. ευρώ το 2025, έναντι 47 εκατ. ευρώ το 2024. Η διοίκηση εκτιμά ότι η συνεργασία με την Allianz θα οδηγήσει τις προμήθειες από ασφαλιστικά προϊόντα σε περίπου τετραπλάσια επίπεδα σε πλήρη ανάπτυξη της συμφωνίας. Παράλληλα, τα υπό διαχείριση κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 26% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2026, φθάνοντας τα 9,6 δισ. ευρώ, με τις προμήθειες από επενδυτικά προϊόντα να ενισχύονται κατά 58%.

Ισχυρή παρουσία στον τομέα της διαχείρισης περιουσίας διαθέτει ήδη η Alpha Bank. Τα καθαρά έσοδα από asset management ανήλθαν σε 127 εκατ. ευρώ το 2025, προερχόμενα από υπό διαχείριση κεφάλαια 22,4 δισ. ευρώ. Η περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα αναμένεται να ενισχυθεί από την εξαγορά της Alpha Trust, αλλά και από τη διεύρυνση της συνεργασίας με τη UniCredit, καθώς οι δύο όμιλοι επεκτείνουν τη συνεργασία τους και στον ασφαλιστικό κλάδο μέσω της AlphaLife.